

शास्त्री - षष्ठमसत्रार्द्धम्

वेदाङ्ग-वेदभाष्यम्

DSCC 13

प्रस्तावना -

- तैत्तिरीयब्राह्मणस्य तृतीयाष्टकात् परं काठकमिति समाख्यया प्रसिद्धाः त्रयः प्रश्नाः पठ्यन्ते । तत्र प्रथमे प्रश्ने प्राधान्येन तत्र चयनाङ्गभूतस्य इष्टकास्थापनस्य मन्त्राः उदीरिताः । अतः एतत्प्रश्नस्य अध्ययनेन छात्राः चयनविषये अधिगमिष्यन्ति ।

उद्देश्यम् -

- चयनप्रक्रियां ज्ञास्यन्ति ।
- चयनस्य स्वरूपज्ञानम् ।
- प्रथमप्रश्नान्तर्गतमन्त्राणाम् अर्थं ज्ञास्यन्ति ।
- मन्त्राणां विनियोगज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।

सङ्गतिः -

- कृष्णयजुर्वेदस्य तैत्तिरीयब्राह्मणस्य काठकेति समाख्याते प्रथमप्रश्नान्तर्गतानां विषयाणां तारतम्येनाध्यापनम् ।

फलितांशः -

- छात्राः चयनविषयकं भागं, तथा तदपेक्षितमन्त्रभागम् अधिगमिष्यन्ति ।
- छात्राः सम्पूर्णस्य चयनप्रकरणस्य अवगमनप्रक्रियाम् अनुष्ठानप्रक्रियां च ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति ।
- इदमध्यनं मन्त्राणां श्रौतकर्मणि विनियोगज्ञानपूर्वकं विद्यार्थिनः एतत्प्रश्नान्तर्गतं विषयज्ञानं द्रढयिष्यति ।

पत्र कोड एवं विषय	पाठ्यवस्तु विवरणम् - (सायणभाष्यसहित-तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके प्रथमप्रश्नस्य प्रथमानुवाकात् प्रश्नसमाप्तिं यावत्)	क्रेडिट
DSCC 13	Unit -1 - तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके प्रथमप्रपाठके १-३ अनुवाकाः > इष्टकोपधानमन्त्राः । > स्वयमातृणोपधानम् । > अध्वर्योः उपस्थानम् । Unit -2 तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके प्रथमप्रपाठके ४-७ अनुवाकाः > यजमानोपस्थानम् । > होतुरनुशंसनम् । > संस्त्रावेण मुखशोधनम् Unit -3 तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके प्रथमप्रपाठके ८ -११ अनुवाकाः > नाचिकेताग्निप्रयोगः । > सावित्राग्निचयनब्राह्मणम् । Unit -4 तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके द्वितीयप्रपाठके १-२ अनुवाकौ > इष्टकोपधानप्रकारः	कुल 4
सन्दर्भग्रन्थ - सहायकग्रन्थाः	1-तैत्तिरीयब्राह्मण, सायणभाष्यम्, वैदिकसंशोधनमण्डलम्, पुणे, 1970 2-तैत्तिरीयब्राह्मण, सायणभाष्यम्, भट्ट भास्करमिश्र, मोतीलालबनारसी दास, दिल्ली तैत्तिरीयब्राह्मण सायणभाष्यसमेता, आनन्दाश्रमग्रन्थालयः	

वेदाङ्ग-वेदभाष्यविद्याशाखाध्यक्षः - प्रो.सूर्यनारायणभट्टः

दिनाङ्कः - 22/07/2025

शास्त्री - षष्ठमसत्रार्द्धम्

वेदाङ्ग-वेदभाष्यम्

DSCC 14

प्रस्तावना -

- तैत्तिरीयब्राह्मणस्य तृतीयाष्टकात् परं काठकमिति समाख्यया प्रसिद्धाः त्रयः प्रश्नाः पठ्यन्ते । तत्र द्वितीये तृतीये च प्रश्ने प्राधान्येन चयनाङ्गभूतस्य इष्टकास्थापनस्य प्रकाराः उदीरिताः । अतः एतत्प्रश्नस्य अध्ययनेन छात्राः चयनविषये अधिगमिष्यन्ति ।

उद्देश्यम् -

- चयनप्रक्रियां ज्ञास्यन्ति ।
- चयनस्य स्वरूपज्ञानम् ।
- प्रथमप्रश्नान्तर्गतमन्त्राणाम् अर्थं ज्ञास्यन्ति ।
- मन्त्राणां विनियोगज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।

सङ्गतिः -

- कृष्णयजुर्वेदस्य तैत्तिरीयब्राह्मणस्य काठकेति समाख्याते द्वितीयप्रश्नान्तर्गतानां विषयाणां तारतम्येनाध्यापनम् ।

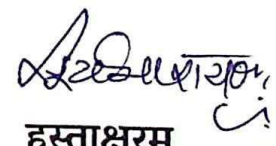
फलितांशः -

- छात्राः चयनविषयकं भागं, तथा तदपेक्षितमन्त्रभागम् अधिगमिष्यन्ति ।
- छात्राः सम्पूर्णस्य चयनप्रकरणस्य अवगमनप्रक्रियाम् अनुष्ठानप्रक्रियां च ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति ।
- इदं चाध्ययनं मन्त्राणां श्रौतकर्मणि विनियोगज्ञानपूर्वकं विद्यार्थिनाम् एतत्प्रश्नान्तर्गतं विषयज्ञानं द्रढयिष्यति ।

पत्र कोड एवं विषय	पाठ्यवस्तु विवरणम् - (सायणभाष्यसहित-तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके द्वितीय- तृतीयप्रश्नयोः तृतीयानुवाकात् प्रश्नसमाप्तिं यावत्)	क्रेडिट
DSCC 14	Unit -1 - तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके द्वितीयप्रपाठके ३ - ७ अनुवाकाः > शतरुद्रीयस्य प्रतिनिधिमन्त्रः । > वसोर्धारायाः प्रतिनिधिमन्त्रः । > नाचिकेतचयनापेक्षितमन्त्राः । Unit -2 तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके द्वितीयप्रपाठके ८ - १० अनुवाकाः > अग्न्युपासनम् । > नाचिकेतचयनप्रशंसा । > नाचिकेतचयनप्रयोगः । Unit -3 तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके तृतीयप्रपाठके १-२ अनुवाकौ > दिवःश्येनस्य याज्यामन्त्रोद्धारः । > दिवःश्येनेष्टिविधानम् । Unit -4 तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके तृतीयप्रपाठके ३-५ अनुवाकाः > आपाद्याख्यानामिष्टीनां याज्यामन्त्राः । > आपाद्याख्यानामिष्टीनां विधानम् । Unit -5 तैत्तिरीयब्राह्मणे काठके तृतीयप्रपाठके ६-९ अनुवाकाः > वैश्वसृजचयनम् ।	कुल 4
सन्दर्भग्रन्थ - सहायकग्रन्थाः	1-तैत्तिरीयब्राह्मण, सायणभाष्यम्, वैदिकसंशोधनमण्डलम्, पुणे, 1970 2-तैत्तिरीयब्राह्मण, सायणभाष्यम्, भट्ट भास्करमिश्र, मोतिलालबनारसी दास, दिल्ली तैत्तिरीयब्राह्मण सायणभाष्यसमेता, आनन्दाश्रमग्रन्थालयः	

वेदाङ्ग-वेदभाष्यविद्याशाखाध्यक्षः - प्रो.सूर्यनारायणभट्टः

दिनाङ्कः - 22/07/2025

हस्ताक्षरम्

PROFESSOR
Central Sanskrit University
Under MHRD Govt. of India
Rajiv Gandhi Campus
Karnataka, Bangalore

शास्त्री - षष्ठमसत्रार्द्धम्

वेदाङ्ग-वेदभाष्यम्

DSCC 15

प्रस्तावना -

वेदा हि यज्ञार्थमभिप्रवृत्ताः इति वाक्यानुगुणं वेदार्थस्य ज्ञानं वेदोक्तकर्मानुष्ठानार्थमेवेति प्रथितमेव वर्तते । वेदभाष्याध्ययने कल्पसूत्राण्यपि महत्तरं स्थानं भजन्ते । कल्पसूत्रेषु अन्यतमं श्रौतसूत्रम् । अतः अत्र छात्राः आपस्तम्बश्रौतसूत्राणाम् अध्ययनं करिष्यन्ति ।

उद्देश्यम् -

- दर्शपूर्णमासप्रक्रियां ज्ञास्यन्ति ।
- दर्शपूर्णमासस्य स्वरूपज्ञानम् ।
- दर्शपूर्णमासप्रकरणान्तर्गतानां सूत्राणाम् अर्थं ज्ञास्यन्ति ।
- मन्त्राणां विनियोगज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।

सङ्गतिः -

- वेदवाक्यानां भाष्याध्ययनस्य फलं तदुक्तकर्मणामनुष्ठानमिति तत्कर्मानुष्ठानार्थमपेक्षितस्य सूत्रस्याध्ययनम् अत्र सम्पत्स्यते ।

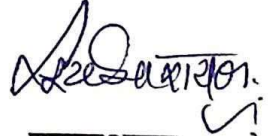
फलितांशः -

- छात्राः दर्शपूर्णमासविषयकं भागं, तथा तदपेक्षितमन्त्रभागम् अधिगमिष्यन्ति ।
- छात्राः सम्पूर्णस्य दर्शपूर्णमासप्रकरणस्य अवगमनप्रक्रियाम् अनुष्ठानप्रक्रियां च ज्ञातुं प्रभविष्यन्ति ।
- इदमध्ययनं मन्त्राणां श्रौतकर्मणि विनियोगज्ञानपूर्वकं विद्यार्थिनाम् एतत्पत्रान्तर्गतं विषयज्ञानं द्रढयिष्यति ।

पत्र कोड एवं विषय	पाठ्यवस्तु विवरणम् - (आपस्तम्बश्रौतसूत्रम् दर्शपूर्णमासप्रकरणम् आदितः द्वितीयप्रश्नस्य द्वितीयपटलसमाप्तिं यावत्)	क्रेडिट
DSCC 15	Unit -1 - > दर्शपूर्णमासयोः प्रधानप्रयोगवहिर्भूतपूर्वाङ्गविचारः । Unit -2 > दर्शपूर्णमासयोः प्रधानप्रयोगान्तर्गतपूर्वाङ्गविचारः । > पिण्डपितृयज्ञविचारः । Unit -3 > दर्शपूर्णमासप्रकरणे हविर्निर्वापविचारः । > पात्रासादनविचारः । Unit -4 > दर्शपूर्णमासयोः परिस्तरणपरिधिस्थापनविचारः । > हविस्संस्कारः ।	कुल 4
सन्दर्भग्रन्थ - सहायकग्रन्थाः	1-आपस्तम्बश्रौतसूत्रम् रामान्निचिद्वृत्तिसहितधूर्तस्वामिप्रणीतभाष्यसहितम् । २- यज्ञतत्त्वप्रकाशः । ३- जैमिनीयन्यायमालाविस्तरः ।	

वेदाङ्ग-वेदभाष्यविद्याशाखाध्यक्षः - प्रो.सूर्यनारायणभट्टः

दिनाङ्कः - 22/07/2025

हस्ताक्षरम्
PROFESSOR
Central Sanskrit University
Under MHRD Govt. of India
Rajiv Gandhi Campus
Menase SRINGERI (KARNATAKA)-577130